

Indult BETSBÖL Szeredán 4. Júl. 1787.

Külső Országi Tudósítások.

Mint hogy a' Hollándusok és az A. Belgiumbéliek az egész Publikumnak leg-nagyobb figyelmeteséget okoztanak, az elsőkről edgy Londoni levélből csak azt írhattyuk, a' mit már közelebb botsátott levelünkben írtunk vala, hogy t. i. a' pénzelebb Hollándusok Angliába való által szökések meg-fzűnés nélkül való, és a' zenebonák leg-nagyobb mértékben emésztek a' közönséges-tárfaságot. Edgy Hollandiai különös levélből értyük, azt írja edgy Párisi író, hogy Seelándia Tartományja tökéletesen el-vegezte légyen magában, hogy magát az Anglus hatalom alá adván; a' több Provinciák' edgyeségétől magát el-zakaszsa. Angliában ellenben a' Hollandia névalatt évő Provincia úgy tartatik már-is, mint edgy Fran-

tzia hatalom alatt lévő Tartomány. Leida Városi Députátusokat küldött Hollandia Tartományához, hogy ez a közönséges-társaságnak adná eleibe, hogy ha 2-szer 24 óra alatt minden végezdőit a Helytartó Hertzeg ellen vizsgálja nem vonná, el-fszakad a közönséges társaságtól, és más hatalom békefléges szánnyai alatt fogná magát meg-vonni. — Most; de későre esmertenek rá a Frantzia óltalomra — és azt mondják az okosabb Hollandusok, hogy ha örökké a magok ellenségeiknek minden kívánságaikat önként tellyesítették volna, és az Austria Udvarnak-is az első kérésre mindent meg-adtanak volna, annyiba nem került volna nekik, mint a Frantzia óltalom. Rövid nap végek ezeknek, és az egész zenebonának; mert már most ütött az óra. — Az Austriai Belgiumbéliekről pedig e következő Brüsszeli levelet írták: „A Státusok, a fő Kormányozó Hertzegnek engedelmével minden Templomoktól és szerzetes társaságoktól el-vett just, szokásokot, a Templomokból kihordott képeket vizsgálja-adtanak. Ezeket a Szerzetesek és gyülekezetek a múlt hónapnak 13-dikán nagy győzedelmi pompával műsika szó és más ceremóniák között megint a Templomba magok az Ekkéllés elöljárói vizsgálja-helyhezttévén. A Városokat a népnek öröm kiáltozása között műsika szóval fel-járván, minden Templomokban örvendetes musikák zengenek vala. Másnapra kelve ú. m. 14-dikben dél-előtti 10 órakor Monsnak 600 főbb lakosai, Brüsszelbe menének. Ezek közzül közel százan leg-pompásabb arannyal ki-varrott Hadi-tiszt köntösben ki-vont kardal valának, és oldalokon edgy arany oroszflány tzimert hordozának; kiket 32 Török musikát tsináló, hafonló arany oroszflány tzimert viselő Musikáfok kísérik vala; 11 órakor a fő Kormányozó Hertzeg' mulat-

Palotájába menvén, a' népnek véghetetlen öröm ki-
 áltozásai között: éljen *József, Kristina, Albert* és a'
 jó Brabántzisiak! Minckutánna ezen örömök és zé-
 rénoniák között a' napot így el-töltötték, és ingyen
 a' város előháróitól meg-vendégeltettének volna,
 estvére-keelve Komédiába menének; hová mindenket
 ingyen botsátának-bé: a' Komédiába a' leg-első hely
 engedteték nekik, Komédia után pedig szabad Bál
 tartaték. 15-dikén hasonló musika, öröm, Bál, és Ko-
 médiák között töltvén-el a' napot, 16-dikban a' Ta-
 nátsnak szíveslégét meg-köszömvén, győzedelmi pom-
 pával dob és trombita szók között *Monsba* vízfza-
 térének. A' Státus ezen egész költséget maga fize-
 té-meg, sőt még a' köz nép számára 3 ezer forinto-
 kot-is adának az útra. Ugyan azon hónapnak 19-
 dikén a' Löveni és Tirlemonti Univerzitásoknak kö-
 vetjei Uniformisban öltözve loháton érkezének-meg.
 10-dikban Antverpiában Dutoi Úrnak házára; kinél
 a' Tárfaságok ezült és arany portékái tartatnak vala,
 erőszakoson rá-ütének, mindenétől meg-foszták, há-
 zát csak nem a' földig le-ronták, és a' maga életét-is
 edgy föld alatt lévő pintzében a' halál körme közzül
 alig menheté-ki. Brúszfelben 300 Városi lakosok
 szüntelen fegyverben vagynak, és éjjel nappal a' vá-
 ros körül járnak és vigyáznak, hogy valamely rend-
 kívül való történetek ne adják elé magokat. A' Stá-
 tusok minden bizakodásokat a' fő Kormányozó Her-
 tzege' adott szavaiban helyheztetik, és a' F. Tsázar-
 nak kegyelmes végezését nagy óhajttással várják. —
 16-dikban mind azok, valakik a' Státusoktól vádol-
 tatnak vala, a' magok Tifztségekből le-bányattak, és
 a' jóvafoltaték ezeknek, hogy mennél hamarább tá-
 voznának-el a' zenebonás nép' szeme elől. A' Flán-
 driai

driai Státus edgy számvetést adott a' Kormányzó Hertzeg eleibe, mellyben meg-mutatja, hogy 1. Novembertől fogva 1755-dikben, első Decemberrig 1786-dikban az ő Monárkhájoknak 74,587,484 for. fizettenek, azon a' 2 milliomon kívül, mellyek más név alatt adtanak; azért ők ezt gondolják, hogy a' magok Monárkhájokhoz jobbágyi engedelmes fizességeket eléggé meg-bizonyították. — Azt írják némelleyek, hogy a' Bétsben fogva volt Belgiumi Kereskedő *Hondt* különös postán ment visszfa Brufszelbe. Rövid napok alatt többet fognak a' Belgiumbéliek tudni magokról 's mi-is ő róllok; mert

Szerentsés Nap.

A' mi Felséges Monárkhánk a' múlt Szombaton délután minden maga követőivel edgyütt szerentséfen és mindenek reménysége felett meg-érkezvén a' magamulató kertében az úgy nevezett *Augartenben* lévő Palotájához, edgy óra alatt egész Bétsben oly tapfoló öröm támadott, mellyhez hasonlót alig lehetne gondolni. Vasárnap délután fel-járta a' Monárkha edgyedül ezen mulató kertet, és ottan lévő fok ezer nép közzül csak edgy se volt, ki látni ne kívánta volna ő Felségét, és lehet tapasztalni, hogy a' Bétsiek soha edgy Tsászárokhoz-is oly különös szeretettel nem viseltettek, mint II-dik JOSEFhez. — Midőn a' Felséges Monárkha Gallitziába mulatozna, edgy **Kompánia** Tzigánytól musikával udvaroltaték-meg; kiknek musikájokban különösen gyönyörködvén ő Felsége 24 arannyokkal ajándékozámeg őket; már most senki sem kénszerítheti őket dologra a' Felséges rendelések szerént; mert mindgyárt azt vetik elé; a' Tsászár meg-elégszik a' mi musikánkkal. — Edgy Bétsi német újság levélből olvasom, hogy minekutána a

Bétsi Franciskánusok a' magok tsuda tételeikben felszültenek volna; Morvában a' Böldogságos-szüz tsuda tévő képe nem régiben következendő tsudát téve: K—ben vala edgy *Mária* tsuda tévő képével nevezetes Templom, melly a' Kormányozó széktől szükség felett valónak találtatván, a' Kormányozó szék parantsolatjára bé-záratott vala; de óh tsuda! és tsudák felett való tsuda! magától meg-nyílék a' Templom, és más nap reggelre kelve önként nyitva vala az áhítatos nép előtt. Tsak hamar el-mene a' tsudánakhíre nem tsak az afzszonyok és paraztók, hanem még a' fő tiszteletű Barátok között-is hirtelen és mezfze, és ezt az egyenes következést húzák-ki belőlle: hogy MÁRIA az ő kegyelemmel tellyes Templomát nem engedi bé-zárni, és ha a' Gigáfok az eget le-rontják-is, még-is az ő kegyelembéli ajándéksinak ellent nem állhatnak. Midőn ezen öröm lárna napról napra nevedeknék, a' kerületbéli Kapitány a' Rájkhertsbergi igen bölts és tudós Prépost Úrral *Ambrósiussal* (ki ez-előtt 20 ezftendőkkel azon Templomban Plébánus vala) és edgy lakatossal oda mene, és nem fok kívántaték, midőn a' maga mesterségéhez értő lakatos a' tsuda-tételnek élet erére találta. A' régi zárnak szege-meg gyengülvén, kevés erő kell vala a' ki-nyíttásra. Meg-erősíteték a' zár, és edgynehány keményebb vas-szeg az egész tsudának véletlenül úgy el-lene álla, hogy azolta a' Gigáfok fe nyíttják-ki az ajtot. Nem gonofz lakatos - é az ilyen? — Azt erősítik, hogy az 1786-dik ezftendőnek kezdetétől fogva mind őszve 43340 idegen vendégek mentenek Magyar Országba, kiket, kivált az Oláhok nem igen jó szível szenvednek. — Szemlinen kívül a' Péterváradi kapú mellett 200 újj házak építtetnek. — Azt hírellek, hogy edgy F. Ts. és Királyi írás a' F. Ts. és

Királyi Hadi-népnek (30 ezer főből álló) által me-
netele eránt a' Franconiai Kerületben már közönsé-
gessé rétetett. E' nagy punctum rövideden; rövid nap
bővebben; és hogy a' Kabinét' fontos dolgokról való
éjjeli nappali szorgalmatosságát, az idegen köve-
teknek meg-érkezéseket, és más fontos dolgokat a'
következendő Kurirra bizzuk, lássuk az

Elegyes Tudósításokat.

Párisban nem csak a' házakat és más jószágokat,
hanem a' házaslágot és a' házas személlyeket-is kez-
dették *Lottéria* módra el-játszodni. Ennekelőtte 3
esztendőkkel meg-hal edgy betsületes ember, és árva
hadja feleséget 3 hajadon Leányaival igen szegény
állapotban. Minden segítség és szerentse reménysé-
gen kívül, Ezen árva familia már csak nem közel
vala az éhelhaláshoz, midőn edgy igen mesterséges
esztű szerentse játékos aszszony által ezen tanátsot vé-
fzi az özvegy: „Aszszonyom! néked 3 Leányaid
vagnak, kik közzül a' nagyobbik edgy olyan szép
Rósa-szál, ki éppen most-áll a' gynyörüségnek és sze-
relemnek pontyán. E' méltó a' szerentse játékra:
tsinélj 500 próba tzedulát, és ezeket 1 Luidor 24
Krokon ki-osztogatván, a' próbának napja hirdetteflék-
ki, és ezen pénzből a' más 2 Leányaidat 15 esztend-
dös korokig nevelvén, azokkal-is szintén úgy tsele-
kedhetel, és így a' szegénységet meg-győzöd. Ezen
Lottéria tökéletesen végbe-is mene. — Edgy mástör-
énet. A' Párisi levelekben ki-hírdettetik edgykor
edgy nevezetes szüléktől származott jó forma ifjú le-
gény, ki magát *Lottéria* módra az ifjú vág Leány-
aszszonykáknak el-akarja vala játszodni, tsináltván 50
ezer Tzedulákat, mellyeket ki-ki 6 librán vehet va-
la-meg: még pedig olyan fel-tétel alatt, hogy ha az

ötet el-nyerő személynek, ő, vagy néki az nem fogna tetézni; tehát a' nyert summának fele az ötöt elnyert leánynak menne azért, hogy edgy máshoz való jussokról le-mondhatnának. Meg-ezik a' szerentse-játék, és ezen ifjat el-nyerő edgy olly szegény forstú igen szép leányka, kinek noha azon 6 libráján kívül edgy krajtzárja sem vala, még-is a' vak szerentse által okoztatott edgymáshoz való szeretet úgy öfzve-köté őket, hogy választva-is edgymásnak hívebb és szerelmelesebb párt nem választhattanak volna. — Ezen a' módon fok leány és legény szerentselebb lenne mi nálunk-is. — de talám szegyetlenek-is a' mily-án-afszonykánk edgy legényre loteri-tzedulát váltani; azért lássuk. — A' múlt hónapnak 15-dikén költ Mekheln levelek által tudósítottunk, hogy Brúszfelbe a' Hollandiai Státusoknak députátusai érkeztek, hogy bizonyos Frantzia hadi-fergeknek keresz-tül való menetelt nyerjenek. Mi itt, így szól az író, szüntelenül látjuk a' fok Hollandiai Kurirokat keresz-tül menni, kik csak a' tekintetekről-is vagy hadi, vagy polgári-társaságbéli nagy Tiszt Urak. — Edgy útasnak ebben az órában érkezett levele-öl azt olvassuk az A. Belgiumbéliekről: „Itt mihelyt az ember csak edgyik lábával a' F. Császári Belgiumba bé-lépik: leg-ottan mindeneket a' Tisztviselők és nemesi renden lévőktől fogva az utolsó paraszt gyermekig és reszke-tős fejű ősz öregekig, sárga és veres színű tollú bok-retás, és hasonló színű máfzlis kalappal szemlél. Az egész Belgiumban mindeütt ifznak, esznek, műsikal-nak és tántzólnak. Ezen útasnak edgy vendég fogadós iten azt beszélete, hogy az egész nemzet kész a' maga szabadságáért meghalni, és hogy a' hadi nép-is, kik külömben-is hazabéliek, edgy értelemben vagynak a' hazafiakkal, és hogy egész Brabantzia, a' mint

a' Státufok a' köz népnek erősítik, 400 ezer fegyveres népnek mind ki-állítására, mind el-tartására elég-séges. A' ki Brúzfzelbe megyen, akár mellyik sugára felől a' nápnak, annak veres és sárga színű tollú bokkrétájának kellett lenni, különben bé-nem bortsáttak. Még az Ánglus követnek tselédgyi-is ezen toll-bokrétát viselik, és az Ánglus és Hollándus segítségben bizakodván, a' köznép nagy óhajttal várja a' F. Tsászá'r feleletét, melly ha szájok izire nem talál esni, azt mondja a' tudatlan bölts köznép, a' Státufok adót vetnek magokra, és az egész Országot fegyverbe öltöztetik. Brúzfzelben a' katonák számát már-is nevelik, és a' napokban Littikből 3000 fegyvert hozatának. A' szabadság részegsége itt oly nagy, hogy semmit a' nép szájából egyebet nem hallani fegyvernél. A' F. Tsászá'ri Minister Gróf *Belgió*jósó fok szenvedéseken ment már keresztül, és máig sem méti magát a' nép előtt mutatni; a' Fő Kormányozó Hertzegről-is a' mondatik, hogy a' jövő héten *Spá*ába megyen. — Angliában ama nevezetes zenebonák már régtől fogva lévő Tzehmestere Gróf *Gordon György* Úrnak pere éppen most foly, és büntetése-is rövid nap latt tudtára fog-adatni. — Edgy bizonyos levélből értyük, hogy a' Frantzia Udvar nem a' Hollándiai Helytartó Hertzeg, hanem a' zenebonás hazafiak' részéről vagyon, és mind ketten készülnek nem az edgyességre, hanem a' szerentsétlen ütközetre. — Magyar Országban és az ehez tartozó Tartományokban 100 újj posták állíttatnak-fel, és a' mostaniak-is jó-karba fognak helyheztetni. —